

**Gemersko-malohontské múzeum v Rimavskej Sobote –
zariadenie Banskobystrického samosprávneho kraja**

PROGRAMOVÁ PONUKA NA MÁJ 2018

* * *

VÝSTAVY

Kremíkové nebo

Historická výpočtová technika zo zbierok spoločnosti RS NET, a. s.

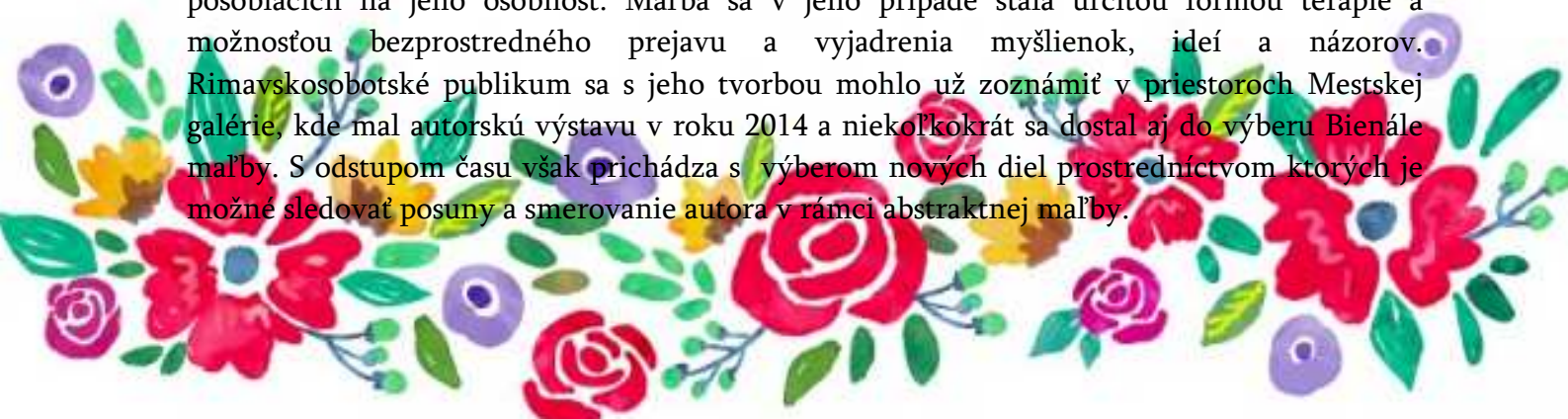
10. 4. – 30. 6. 2018

Pre návštevníkov múzea sa ponúka jedinečná možnosť oboznámiť sa s „pravekom“ osobných počítačov a spoznať tak počiatky „digitálneho veku“, ktorý je pre nás už úplne samozrejmy. Prezentovaných je viac ako 30 ks výpočtovej techniky s príslušenstvom používanej predovšetkým na území Československa v období rokov 1982 až 1993 zo zbierok spoločnosti RS NET Rimavská Sobota. Vystavené sú počítače od výrobcov ako Aple, Atari, Sharp, ako aj legendárny Commodore 64 z roku 1982, ktorý sa na území bývalého Československa predával za sumu 10 000 Kčs. Práve tento počítač môžeme označiť ako prelomovým modelom z hľadiska informatizácie ľudstva, pretože po celom svete sa ho predalo viac ako 20 miliónov kusov. Na výstave je prezentovaná aj československá produkcia. Vystavené sú počítače rady PMD 85 (Piešťanský mikropočítač displejový), ktorého kompletizácia prebiehala aj v Rimavskej Sobote, počítače rady Didaktik produkované vo výrobnom družstve Didaktik Skalica alebo počítače radu SMEP Tesla PP 01 a 06.

Roland Neupauer - Nesúvislosti

8. 3. – 31. 5. 2018

Mgr. art. Roland Neupauer (*1980) je súčasný mladý autor, pôsobiaci v Krásnohorskom Podhradí. Napriek svojej ťažkej chorobe patrí k výrazným individualitám s veľkým tvorivým potenciálom, ktorý prináša nový a svieži prístup k maliarskemu spracovaniu aktuálnych tém. Neupauer je absolventom Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave, ateliér prof. Jána Bergera. V súčasnosti sa venuje vlastnej voľnej tvorbe, v ktorej reflektuje svoje domáce prostredie a subjektívne vnímanie vnútorných i vonkajších podnetov pôsobiacich na jeho osobnosť. Maľba sa v jeho prípade stala určitou formou terapie a možnosťou bezprostredného prejavu a vyjadrenia myšlienok, ideí a názorov. Rimavskosobotské publikum sa s jeho tvorbou mohlo už zoznámiť v priestoroch Mestskej galérie, kde mal autorskú výstavu v roku 2014 a niekoľkokrát sa dostal aj do výberu Bienále maľby. S odstupom času však prichádza s výberom nových diel prostredníctvom ktorých je možné sledovať posuny a smerovanie autora v rámci abstraktnej maľby.

PRIPRAVOVANÉ VÝSTAVY

Karol Pajer – hrdina boja proti fašizmu

4. 5. – 31. 8. 2018

Vernisáž výstavy sa uskutoční 4. 5. 2018 o 12.30 hod.

Výstava je prístupná pri príležitosti Dní mesta Rimavská Sobota.

Výstava je venovaná pamiatke slovenského učiteľa, vojaka a bojovníka FFI, rodáka z Klenovca, Karolovi Pajerovi (1919 – 1944). Karol Pajer po porážke Francúzska nacistickým Nemeckom pomohol zachrániť stovky detí z rôznych častí Európy pred ich deportáciou a padol ako partizán v boji za slobodu Francúzska a Slovenska proti presile vojsk nemeckých okupantov a francúzskej kolaborantskej vlády v priestore Mont-Mouchet pri mestečku Pinols.

Spomienka muránskej kameniny

15. 5. – 2. 9. 2018

Vernisáž výstavy sa uskutoční 1. 5. 2018 o 15.00 hod.

Výstava prezentuje vzácne výrobky manufaktúry na výrobu kameniny v Muráni, ktorá bola založená v roku 1823 Koháryovcami a ktorej majiteľmi sa neskôr stali aj Coburgovci. Manufaktúra vyrábala v prvých rokoch v réžii panstva, v rokoch 1826 – 1840 dávali majitelia manufaktúru do prenájmu. V rokoch 1841 – 1859 viedli podnik vo vlastnej réžii Coburgovci. V roku 1860 bol opäť obnovený systém prenájmu manufaktúry. Po roku 1890 prevzala manufaktúru Prvá uhorská účastinárska spoločnosť spojených sklární so sídlom v Budapešti. Jedným z posledných nájomcov manufaktúry bol v rokoch 1895 – 1903 Jozef Mayer. Po roku 1903 sa činnosť manufaktúry spája s menom Alexandra Totisa a od roku 1907 s menom Juliusa Ignatha. Svoju činnosť manufaktúra ukončila pravdepodobne v roku 1910. Výstava prezentuje takmer 240 muránskych výrobkov a je výsledkom výskumnej úlohy historičky Banického múzea v Rožňave – Mgr. Sylvii Holečkovej. Na výstave budú prezentované zbierky Banického múzea v Rožňave, Gemersko-malohontského múzea v Rimavskej Sobote, Múzea Muráň, Múzea vo Svätom Antone, Východoslovenského múzea v Košiciach a predmety súkromných osôb.

PODUJATIA

Noc múzeí a galérií, XIV. ročník 19. 5. 2018

Noc múzeí a galérií sa organizuje pri príležitosti Medzinárodného dňa múzeí, pod patronátom Rady Európy. Iniciátorom podujatia sú múzeá v Paríži, ktoré každoročne vyzývajú múzeá a galérie v celej Európe k zapojeniu sa do neopakovateľnej noci plnej zážitkov.

V sobotu 19. mája 2018 už po štrnásty krát ostanú brány Gemersko-malohontského múzea v Rimavskej Sobote otvorené do neskorých nočných hodín. Od 18.00 hod. je pre návštevníkov pripravený pestrý program plný spomienok, poznania a tvorivosti.

Podujatie slávnostne zaháji riaditeľka Gemersko-malohontského múzea – PhDr. Oľga Bodorová o 18.00 hodine na nádvorí múzea.

Hostom večera bude *Klub vojenskej histórie Anthropoid* Mýto pod Ďumbierom, ktorý sa predstaví ukážkou uniforiem, zbraní a ďalšieho vybavenia Československej ľudovej armády (1954 – 1990).

Hrnčiarske remeslo nám predstaví Danka Bakšová z Hrnčiarskych Zalužian, ktorá návštevníkov zasväť do jej remesla a predstaví svoju originálnu tvorbu. Pripravená je aj prírodovedná prednáška *Chránenej krajinskej oblasti Cerová vrchovina v Rimavskej Sobote* „Biodiverzita regiónu Gemer-Malohont“.

V rámci prehliadky priestorov múzea si môžu návštevníci pozrieť nasledujúce výstavy:

© *Roland Neupauer – Nesúvislosti*, ktorou Vás prevedenie samotný mladý výtvarník Roland Neupauer (nar. 1980) z Krásnohorského Podhradia

© *Kremíkové nebo – historická výpočtová technika zo zbierok spoločnosti RSNET*, v rámci ktorej spoločnosť RSNET predstaví zaujímavosti zo sveta počítačov zo 70. – 90. rokov minulého storočia

© *Karol Pajer – hrdina boja proti fašizmu*

© *Spomienka murárskej kameniny.*

Každý 100. návštevník dostane darček do riaditeľky múzea.

Podrobnosti o programe nájdete na našej stránke - www.gmmuzeum.sk

Vstupné: 1€, deti do 6 rokov zdarma.

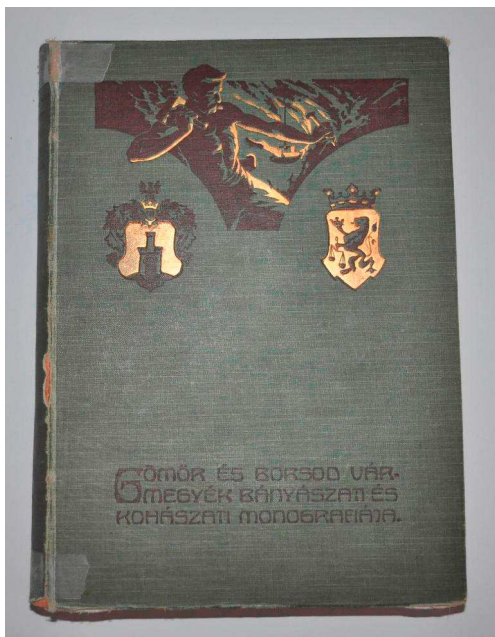

PREDMET MESIACA MÁJ

MONOGRAFIA BANÍCTVA GEMERA-MALOHONTU Z ROKU 1907

Gömör és Borsod vármegyének bányászati és kohászati monografiája.

Első rész: Gömör és Kishont törvényesen egyesült vármegyének bányászati monografiája.

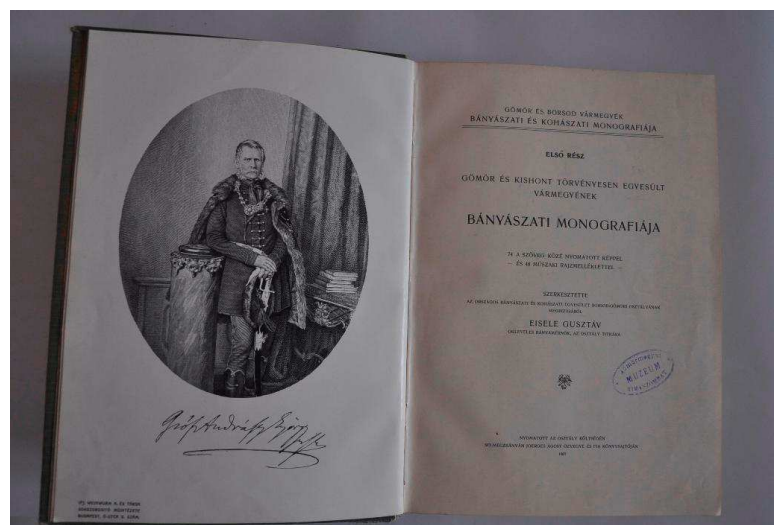

Monografia baníctva zákonne spojených žúp Gemer a Malohont vyšla ako 1. časť Monografie baníctva a hutníctva žúp Gemer a Borsod. Župa Borsod sa nachádzala na území dnešného Maďarska (oblasť miest Miskolc, Ózd a Kazinczbarcika), na severe susedila so župou Gemer. Knihu vydal Oblastný výbor Borsod-Gemer Štátneho maďarského banického a hutníckeho spolku. Z poverenia vydavateľa monografiu zostavil bankský inžinier Gusztáv Eisele, tajomník vydavateľa. Kniha bola vytlačená v Banskej Štiavnici v roku 1907. Písaná je v maďarskom jazyku. Monografia sa venuje dejinám a súčasnosti baníctva v regióne Gemer-Malohont, taktiež baníctvu vo vzťahu k zemepisu, vodohospodárstvu, mineralógii, doprave, ďalej baníckemu inžinierstvu a právu. Text monografie je priebežne doplnený 74 čierno-bielymi fotografiami. Prílohou knihy je osobitne vytlačený a zviazaný súbor 48 technických bankských

výkresov. Monografia je venovaná in memoriam grófovi Jurajovi Andrášimu (Andrássy György 1797 - 1872) z Krásnej Hôrky. Venovanie i podobizeň grófa sú umiestnené na protititulných listoch.

Juraj Andráši mal veľkú zásluhu na rozvoji baníctva a hutníctva v Gemi. Bol 46 rokov záslužným predsedom spišsko-gemerských bankských mešťanostov. Vybudoval významnú železiareň v Drnave a bol iniciátorom výstavby železníc v Gemi-Malohonte (dve vetvy regionálnych železníc: Bánréve – Plešivec – Rožňava – Dobšiná a trať Jesenské – Tisovec boli vybudované až po jeho smrti, v roku 1874). V rokoch 1838 - 1842 bol županom Gemersko-malohontskej župy.

Bol tiež významným podporovateľom vedy a umenia. Podporil založenie Maďarského národného múzea v Budapešti a v roku 1825 podporil sumou 10 000 zlatých založenie Uhorskej akadémie vied v Budapešti. Bol jej členom a jedným z predsedov. Je zobrazený i na reliéfe sochára Barnabása Hollóa „Založenie Uhorskej akadémie vied 3. novembra 1825“, ktorý je vystavený v priestoroch múzea.

Stála vlastivedná expozícia

Expozícia prezentuje prírodné a kultúrne dedičstvo regiónov Gemer a Malohont. Vystavené sú predmety z oblasti paleontológie, geológie, zoológie, archeológie, histórie, etnografie a výtvarného umenia – napr. nálezy kostí mastodonta, tapíra či nosorožca z paleontologickej lokality Kostná dolina pri obci Hajnáčka, pestrá kolekcia dermoplastických preparátov živočíchov, vzácne archeologické nálezy zo Včeliniec, Hodejova, Tornale i samotnej Rimavskej Soboty, zbierky dokumentujúce obdobie tureckých vpádov a stavovských povstaní, ukážky cechovej a kameninovej výroby a historického nábytku, ukážky ľudového bývania a odievania, výrobkov remeselníkov (hrnčiari, brdári, rezbári...) či umelecké diela zachytávajúce významné osobnosti a miesta Uhorska a regiónu Gemer-Malohont. Vzácnosťou je múmia egyptskej ženy z obdobia 1087 – 664 pred Kristom a vajce najväčšieho nelietajúceho vtáka žijúceho na Madagaskare vurona obrieho, ktorý vyhynul v 17. storočí. Prostredníctvom zvukového panelu si vypočujete žaby, cicavce a najrôznejšie druhy vtákov.

Expozícia Protifašistický odboj a SNP v Gemeri-Malohonte

Moderne koncipovaná expozícia ponúka komplexný pohľad na problematiku protifašistického odboja a Slovenského národného povstania v regióne. Prostredníctvom trojrozmerných predmetov, fotografického materiálu i audiovizuálnych prezentácií sú okrem reálií protifašistického odboja naznačené i podmienky pre jeho formovanie a dôsledky vzniku Slovenského štátu, Viedenská arbitráž či nemecká okupácia.

* * *

Múzeum je otvorené aj počas víkendov od 9:00 do 17:00!

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

Kontakt:

Gemersko-malohontské múzeum
Nám. M. Tompu 5, 979 01 Rimavská Sobota
tel.: 047/56 32 741, 56 32 730
fax: 047/56 32 730
e-mail: office@gmmuzeum.sk
Web: www.gmmuzeum.sk
Facebook: Gemersko-malohontské múzeum Rimavská Sobota

Otváracie hodiny:

Pondelok – Piatok 8:00 – 16:00
Sobota – Nedeľa 9:00 – 17:00
(apríl – september)

Vstupné:

Dospelí – 2 €
Deti, študenti, dôchodcovia – 1 €
Deti do 6 rokov, ZŤP – zdarma

